

Univerzita Hradec Králové
Přírodovědecká fakulta

Univerzita Hradec Králové
Přírodovědecká fakulta
Katedra biologie

Posudek na disertační práci

Autor: Mgr. Alena Astapenková

Doktorský studijní program: Biologie, obor Aplikovaná biologie a ekologie

Název práce: Hálky zelenušek rodu *Lipara* (Diptera: Chloropidae) jako hnízdiště žahadlových blanokřídlých (Hymenoptera: Aculeata)

Školitel: Doc. Mgr. Petr Bogusch, Ph.D.

Předložená disertační práce (DP) se zabývá málo studovanou problematikou – výzkumem žahadlových blanokřídlých, tj. včel, vos, kutilek a dalších skupin hnízdících v opuštěných hálečkách zelenušek rodu *Lipara* na rákosu obecném. Toto téma má význam jednak biologický, protože v hálečkách hnízdí druhy, jejichž biologie není příliš známá, a navíc se jedná o ohrožené živočichy využívající expanzivní rostlinu jako hnízdiště. Práce se zabývá řadou aspektů – od prostého sběru háleček a získání v nich hnízdících druhů, přes detailní studium struktur hnízd a morfologie maturních larev vybraných druhů, až po studium plísni napadajících larvy hmyzu v hálečkách nebo detailní studie hnízdní biologie nejpočetnějšího druhu v hálečkách. Součástí práce je i kapitola a studie o ostatních bezobratlých vázaných na hálky zelenušek. Výzkum byl realizován především v České republice, ale i v dalších evropských zemích, a byl financován ze čtyř navazujících projektů Specifického výzkumu UHK. Zahraniční stáž ve Španělsku byla financována z projektu ESF CZ 1.07/2.2.00/28.0118 Přifino.

Struktura práce:

Práce je členěná moderním způsobem a má všechny požadované náležitosti. Úvodní text (Teoretická část) obsahuje stručné kapitoly týkající se problematiky na 33 stranách včetně seznamu literatury (47 titulů není moc, ale je to opravdu vše, co bylo o dané problematice publikováno). Navazují pak výtisky šesti článků z časopisů s IF (všechny Q1 nebo Q2), jichž je Mgr. Astapenková spoluautorkou, u jednoho z nich první autorkou.

Výsledky a jejich zhodnocení:

Jelikož jsou výsledky výzkumů zhodnoceny formou publikací ve velmi kvalitních časopisech, není třeba je dále hodnotit. Spíše je dobré uvést přínos Mgr. Astapenkové – u všech studií se zásadně podílela na sběru vzorků v terénu, její hlavní přínos spočívá ve zpracování vzorků v laboratoři, determinaci druhů, dochovávání larev do dospělců, a především v morfologických studiích hnízd a larev. U dvou článků se většinou podílela na psaní publikace, u ostatních částečně. V současnosti se nadále věnuje problematice a připravuje jak několik spoluautorských publikací s jejím podílem, tak prvoautorskou studii s popisem dalších hnízd a larev.

Splnění cílů práce:

Doktorandka splnila všechny cíle. Své výsledky zhodnotila formou šesti kvalitních publikací (+ jedna publikace byla nedávno odevzdána, není přiložena), tří přednášek na vědeckých konferencích (z toho jedné prvoautorské) a dalších popularizačních výstupů. Zúčastnila se stáží na katedře zoologie PřF UK v Praze a na Universidad de Almería, Španělsko, kde studovala blanokřídlé. Na konferenci SER (Society for Ecological Restoration) v Oulu ve Finsku v roce 2014 přednesla příspěvek věnující se tomuto tématu. Kromě toho je spoluautorkou příspěvků z konferencí Zoologické dny 2016 (Brno, Česká republika) a z FEMS Microbiological Congress 2017 (Valencia, Španělsko).

Otázky a připomínky školitele:

K práci nemám připomínky, nechám je na oponentech.

Celkové hodnocení:

Práce splňuje podmínky kladené na disertační práci. Doporučuji ji k obhajobě.

V Hradci Králové, 04.04.2017

Doc. Mgr. Petr Bogusch, Ph.D.